

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124)

Zondag 29 September 1895. N°. 927.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnements en Advertentie- en den Uitgever J. A. WORMSER; Bureau N. Z. Voorburgwal 11, te Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren en aan het Bureau te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

Van de gemeene Gratie.

V.

Die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verschuurde, in de dagen van Noach, als de arke toebereid werd; waarin weinige (dat is acht) zielen behouden werden door het water.

1 Petr. 3: 20.

De overtuiging is dan nu weer vastgezet, dat de wereld *van den Zondvloed* anders gesteld was, dan de wereld *voor den Zondvloed*, en dat met het Noachietisch Verbond een gewijzigde orde van zaken is ingetreden, die nog voortduurt, en die ook in de toekomst zal stand houden totdat Christus wederkomt op de wolken. Een feit waaruit rechtstreeks volgt, dat niemand zeggen kan: „Nu, ja, al deze bijzonderheden golden voor Noach en zijn zonen; doch gaan ons niet meer aan“; maar dat een ieder, op elk terrein des levens, juist den toen ontstane toestand als uitgangspunt heeft te nemen; van daar moet af rekenen; en zich zelve en anderen wel heeft in te prenten, dat ook hij, en alle mensch met hem, ja, tot zelfs zijn huis- en haddieren, ook nu nog altijd precies zoo in het Noachietisch Verbond staan, als Sem er in stond na het uitgaan uit de arke. En dat juist voelde men al minder. Het scheen of ook het Noachietisch Verbond behoorde tot de Bedeling der schaduwen, alsof dat in Christus vervuld was, hetgeen in dit Noachietisch Verbond slechts was geprofeet, en alsof derhalve, na de verschijning van Christus, heel dat Noachietisch Verbond evenzoo was komen te vervallen, als de Besnijdenis en de Ongezuurde brooden van het Pascha. Ja, zoóver ging de vervreemding van wat Noach geschenken werd, dat men, zonder het nu zoo uit te spreken, toch eigenlijk dit Noachietisch Verbond beschouwde als reeds in het Verbond van Abraham of in het Verbond van den Sinai opgelost. Met Noach was het meer het eerste begin, de eerste proeve van zulk een verbond geweest. Dat viel dus weg toen het zooveel heiliger Verbond met Abraham kwam. Dat Verbond met Abraham ging straks weer op in het Verbond met Israël. Tot eindelijk al die oude, vroegere verbonden door Christus zijn te niet gedaan, toen hij op Golgotha het Nieuwe Verbond stichtte in zijn bloed. Alzoo heeft men zich gewend, de reeks verbonden zich voor te stellen. Voorop het Nieuwe Testament, als het eenigste, waaraan wij ons te houden hadden, en daarna, maar nu verouderd en doeleloos geworden, die Verbonden met Abram en Israël. En dan nog weer heel ver achter de twee verouderde verbonden, nog een derde Verbond, dat in lang vervlogen en vergeten tijden met Noach en zijn zonen moet gemaakt zijn, doch juist daarom voor ons geen andere waarde bezit, dan die van de geschiedkundige herinnering. Hiertoe kwam men door van geen ander verbond te willen weten, dan hetwelk de „zaliging der ziel“ bedoelde. Want natuurlijk, toen men ook het Noachietisch Verbond geestelijk ging boeken, bleek hier zoo weinig „zaligmakends“ in te zitten, dat men het aanstonds glippen liet. Had men ingezien, dat dit Noachietisch verbond niet zaligmakend is, maar op het even van alle kinderen der menschen, ja, zelfs

van de dieren, doelt, zoo zou men de fout niet hebben begaan, om het met de overige Verbonden op één lijn te stellen, maar het apart hebben genomen, als een verbond van heel andere soort; en zoo eerst zou men beseft hebben, dat het niet *kon* vervallen toen die andere vervielen, maar dat het krachtens zijn aard, en niet minder blijkens zijn duidelijke bewoordingen, *voortduurt* en van *kracht blijft tot op dezen dag*. Hierop moest deswege te dezer plaatse zeer sterke nadruk worden gelegd. Wie hierover heeft geleest, is buiten staat de strekking van deze artikelenreeks in te zien en er de waarheid van te beoordeelen. Het is een verkeerde averechtsche vertaling, die hier verworpen, en de Schriftuurlijke, onstellige, die hier voorgedragen wordt, in heel onze verdere beschouwing gaan we uit van de voor ons onomstootelijke waarheid, dat het Verbond door God met Noach en zijn zonen gesloten, gesloten is ook met u en mij, en met al wat adem heeft dat nu nog leeft, en dat derhalve de toen ingetreden toestand ook nu nog *ons* leven beheerscht.

Heeft de sluiting van dit Verbond afgehangen van de bewijling des menschen? Is er over dit Verbond onderhandeld? Zijn er bedingen voorgeslagen en afgewezen, en straks op oude wijze beklonken? M. a. w. mag de *oprichting* van dit Verbond met de verbondsluiting onder menschen op één lijn worden gesteld? Stellig niet, en de minnaars van de Verbondstheologie zullen wel doen, zoo ze er wat meer op letten, dat van zulke verbonden veelal, en zoo ook hier, gezegd wordt, dat God *ze opricht*. Dit nu is de uitdrukking, die ook in Gen. 9 gebezigd wordt. In vs. 9: „Zie, Ik richt mijn Verbond op.“ In vs. 11: „En Ik richt mijn Verbond op.“ En evenzoo in vs. 17: „Dit is het teken des Verbonds, dat Ik *opgericht* heb.“ Slechts éénmaal (in vs. 12) wordt een andere, nog sterker uitdrukking gebezigd: „Het Verbond dat Ik *geef*,“ tenzij men dit „geven“ van den regenboog wil verstaan. Maar nergens is sprake van een overeenkomst, nergens van eenig goedvinden of van eenige daad des menschen. Het is God die handelend optreedt. Hij doet het. En niet door een mensch en God saam, maar alleen door de daad Gods komt dit Verbond tot stand. Het wordt niet gesloten, maar *opgericht*; een uitdrukking die zeggen wil, dat het als gevolg van die daad, nu niet meer ligt, maar *overleed* en *vast* staat. Ten deele staat het dus gelijk met een *ordinantie* Gods. God vrangt niet, of de mensch het alzoo goedkeurt, maar Hij zet het zoo in, en nu blijft het zoo, ook al mocht de mensch er de verzenen tegen inslaan. — Het best gevoelt ge dit, zoo ge het vergelijkt met den loop van de hemellichamen. Ook die bewegen zich en hebben hun stand naar Gods ordinarantie; maar niettemin zegt de Heere bij Jeremia, dat Hij niet zou en maan een verbond heeft. We lezen toch in Jeremia 33: 20: „Alzoo zegt de Heere: Indien gijlieden mijn verbond van den dag en mijn verbond van den nacht kunt vernietigen, zoodat dag en nacht niet zijn op hunnen tijd, zoo zal ook kunnen vernietigd worden mijn Verbond met mijn knecht David.“ Een door God gegeven *ordinantie*, een door Hem vastgestelde verordening, een orde der dingen, zooals Hij die in Goddelijke machtsvolheid bepaald en vastgesteld heeft, kan derhalve den naam van *Verbond* ontvan-

gen, indien ze een voorwerp gelden, dat een eigen middelpunt van beweging heeft. Vandaar dat deze naam van *Verbond* reeds gebezigd wordt, waar het zon, maan en sterren geldt, maar nog veel krachtiger toepassing vindt, waar sprake is van den mensch. Daarom nu, en daarom alleen, heet de ordinarantie Gods, die de tegenwoordige gesteldheid der dingen, na den Zondvloed, regelt en beheerscht: *een Verbond*, edoch een Verbond, dat geheel eenzijdig is, en in het minst niet van het nakomen van zekere bedingen van 's menschen zijde afhangt. Het is niet: De zondvloed komt niet terug, zoo gij in mijn Verbond blijft, maar als gij mijn Verbond *breekt*, zal nogmaals de zondvloed de aarde verdooven. Neen, de belofte is volstrekt, van alle beding onafhankelijk. Er komt geen zondvloed meer, en geen naleving van eenig beding heeft hier op de uitkomst ook maar eenig invloed. God verbindt in dit Verbond alleen zichzelf; en de ordinarantie waarmede Hij zijn Verbond verzelt, zijn geen bedingen of voorwaarden, maar bevelen en verordeningen, die Hij als God in zijn machtsvolkomenheid instelt en aan den mensch, als zijn *scheppel* en zijn *onderdaan* oplegt. Eeuw na eeuw is onder alle volk en natie in strijd gehandeld met één of meer van de bepalingen, waarvan dit Verbond verzeld ging, maar nooit één oogenblik is er sprake van geweest, dat daarom de zondvloed terug zou keeren. Gods Verbond bleef en blijft nog, en evenzoo houden zijn ordinarantie tot op dezen oogenblik stand, geheel afgezien van de vraag of de mensch er naar handelt. En dat nu desiettemin niet de vorm van een bloote belofte of toezegging, maar de vorm van een verbond wordt gekozen, is overmits geheel de *oprichting* *geest* strekt, om het religieus besef in den mensch op te wekken, en in alle religie een band, een verbinding, een verbond tusschen twee personen intreedt, t. w. tusschen Hem, dien we aanbidden zullen, en tusschen ons, van wie die aanbidding naar den Eeuwige zal uitgaan. De verbondsvorm is niets anders dan de vorm der Religie. Waar het niet verder dan tot ordinarantie komt, heet ge een *wettische*, hoogstens een *ethische* verhouding, maar van Gods verborgen omgang, van religieuze vroomheid, van een zielsbetrekking tot den Eeuwige komt de openbaring eerst met het *Verbond*.

Let er daarom wel op, dat de verordeningen die het Noachietisch Verbond verzellen, *niet* in het verbond zelf zijn opgenomen. Ze staan er wel bij, maar ze gaan er aan vooraf, en eerst als ze afgehandeld, geheel afgehandeld en ten einde gebracht zijn, volgt er in vs. 8 een nieuw, op zichzelf staand stuk, dat aanvangt met de woorden: „Verder zeide God tot Noach en tot zijn zonen met hem, zeggende: Maar Ik, ziet, Ik richt mijn verbond op met u en met uwen zaden na u.“ Natuurlijk mag hieruit niet afgeleid, dat de verordeningen die voorafgaan, niets met het verbond te maken hebben, of er niet mede in verband staan; dat toont heel het hoofdstuk wel anders; maar niettemin blijft het een feit, dat deze verordeningen en bevelen formeel niet in het verbond zijn ingelascht, maar er buiten staan. Drie stukken moet ge hier dus wel onderscheiden. Eerst wordt ons het *voornemen* Gods meegedeeld, in Gen. 8: 21, 22,

Daar toch heet het: „De Heere zeide in zijn hart.“ Dat is het eerste stuk. Op dat eerste volgt dan het tweede in Gen. 9: 1-8, waarin ons de *toespraak van God aan de geredde menscheit* wordt voorgelegd. En daarna pas komt in vs. 9-17 het derde stuk: *De oprichting van het Noachietisch Verbond*, niet anders inhoudende, dan dat God zich plechtiglijk tegenover al wat adem heeft verbindt, om tot aan de wederkomst van Christus, geen algemeene verwoesting meer over deze aarde te brengen, en deze belofte bezegelt in het teeken van den regenboog.

Laat ons daarom thans het Noachietisch Verbond voor een oogenblik laten rusten, en nu het tweede stuk: *Die toespraak van God Almachtig aan de geredde menscheit* van naderbij bezien. Die toespraak vol majest, niet van den HEERE tot zijn eigen volk maar van den Schepper des hemels en der aarde tot alle menschenkind, luidt aldus:

En God zegende Noach en zijn zonen, en Hij zeide tot hen: Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde.

En uwe vleesc, en uwe verschrinking zij over al het gedierde der aarde, en over al het gevogelte des hemels; in al wat zich op den aarden bodem roert, en in alle visschen der zee; zij zijn in uwe hand overgegeven.

Al wat zich roert, dat levend is, zij u tot spijs: Ik heb het u al gegeven, gelijk het groens kruid. Doch het vleesch met zijn ziel, dat is zijn bloed, zult gij niet eten.

En voorwaar, Ik zal uw bloed, het bloed wett niet eischen van de hand van alle gedierde zal Ik het eischen; ook van de hand des menschen, van de hand eens legelijken zijns broeders zal Ik de ziel des menschen eischen.

Wie des menschen bloed vergiet, zijn bloed zal door den mensch vergoten worden; want God heeft den mensch naar zijn beeld gemaakt.

Maar gijlieden, weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt; teelt overvloedig voort op de aarde, en vermenigvuldigt daarop.

Deze Goddelijke toespraak begint en eindigt met „zeggen te spreken“, en sluit al het overige in dit kader van zegeningen in. Er staat niet: „En God sprak tot Noach“, maar uitdrukkelijk: „En God zegende Noach en zijn zonen.“ Men doet uit dien hoofde aan de beteekenis van het gezegd verhaal te kort, zoo men dit karakter van *zegenende* genade alleen in vs. 1 en vs. 7 zoekt, en het uitsluit van wat daar tusschenin ligt. Slechts zooveel mag toegegeven, dat in vs. 1 en 7 dit zegenende karakter meer regelrecht uitkomt. Daar toch heet het: „Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt en vervult de aarde“, en dan nogmaals in vs. 7: „Maar gijlieden, weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, teelt overvloedig voort op de aarde, en vermenigvuldigt op haar.“ Wat nu tusschen deze beide rechtsreeksche zegenspreken ingesloten ligt betreft: 1°. de zedelijke overmacht die aan den mensch over al het gedierde wordt gegeven; 2°. het verlof om zich met het vleesch der dieren te voeden; 3°. het verbod van het eten van rauw vleesch met zijn bloed; 4°. de instelling van de Overheid en het gebod van de doodstraf. Vier stukken die als uitingen van *genade* zijn op te vatten, en eerst alzoo recht kunnen verstaan worden.

Acht personen stonden daar om het altaar, en die stonden er als één, of wilt ge als vier gezinnen, met de vraag in het hart: Is nu de menscheit in een enkele familie

ondergegaan, of is het menscheit geslacht gered, en zal het menscheit geslacht weer in menigte uitbreken? En het antwoord was: *In menigte*, heel de aarde zou vervuld worden. En God de Almachtige was het, die alleen die menschen scheppen kon, die herstelde menscheit uit de leuenden van die vier mannen kon doen voortkomen, en alzoo het voortbestaan van ons menscheit geslacht verzekeren. Maar ook bekoep tot kleine hoopake menschen vreeze voor de dierenwereld. In die dierenwereld staat een wilde, ruwe, vernielende macht tegen den mensch over, en het blijft een der verrassendste uitkomsten, dat die machtige dierenwereld er niet in geslaagd is, de toen zoo kleine menscheit uit te roeien. Wat waren vier mannen tegenover die menigte van dieren, waarvan één enkele leeuw of tijger genoeg was, om den nog zoo slecht gewapenden mensch te overvallen en te vernielen! Thans denken we in Europa aan die vreeze nauwelijks meer, en moet men naar Azië of Afrika trekken, waar nog elk jaar duizenden en tienduizenden van menschen door tijgers, en slangen vooral, vermoord worden, om de vreeze te verstaan, waarmee in vroeger tijden de dierenwereld den mensch benaauwd heeft. Ook in Europa huizen nog wel beren, en bij strenge vorst worden ze in bergstreken nog wel overmoedig, en dalen naar de vlakke af, maar dan staat aanstonds geheel een schare van goede jagers, met uitmuntende geweren gewapend, tegen zulk een dier over, en veit het, en de wolven die vooral het oosten van Europa nog onveilig maken, schiet men dood van uit zijn slede. Maar zoo was het eertijds niet, zoo was het vooral niet in Noachs dagen. Het vraagstuk, om zich als *menschenwereld* tegenover de *dierenwereld* te bevallen en staande te houden, was toen het machtige probleem, dat van zelf op den voorgrond trad, en het is nu niet het oog op de benaauwdheid en de vreeze, die deswege 's menschen hart deed ineenskrimpen, dat God na den Zondvloed allereerst te dien opzichte ons menscheit geslacht geruststelt. Niet de dierenwereld zal ons menscheit geslacht overmogen, maar des menschen hand zal hooger dan de dierenwereld zijn. En dat dit zoo is, ligt niet aan den mensch, maar komt den mensch toe van God, en dat wel langs tweeërlei weg. Vooreerst hierdoor, dat God den mensch begaaf met beleid en overleg, en hem vindingrijkheid schenkt, om den leeuw te verschalken, en zich met juist treffend wapentuig tegen hem te sterken. Maar ook ten tweede, doordien het God belieft om aan de dierenwereld *vrees* voor den mensch in te storten. In ruwe, vernielende kracht gaat vooral het wilde dier den mensch zoover te boven, dat er voor den mensch aan geen weerstand te denken zou zijn. Maar wat ge in het sterke paard het duidelijkst ziet, t. w. dat het zich naar den mensch schikt, voor den mensch zwicht, voor den mensch uit den weg gaat, en zich ten slotte zoo met zijn meester vereenzelvigt, dat het niets dan een verlengstuk van den mensch schijnt geworden te zijn, is een algemeen verschijnsel, dat zich, zij het ook op minder duidelijke wijze, toch merkbaar bij allerlei soort dieren openbaart. De leeuw uit het woud zal op den buffel aanstonds toespringen, maar voor den mensch aarzelen. Waar de mensch een wilde landstreek binnen trekt, geeft het wilde gedierde het al spoedig op, en trekt zich terug naar verder afgele-

De Martelaren.

CCV.

ROBERT BARNES.

In de dagen, toen de Reformatie den strijd aanbond tegen Rome, kwamen de machtigste kampioenen voor de waarheid in Engeland, bijzonder van hare beide Universiteiten van Oxford en Cambridge. Daarom tellen we onder de martelaren van Christus' kerk in dien tijd geleerden, die zich de getuigenis der waarheid naar den Woorde Gods niet schaamden en zich, op den eisch des Heeren, willig overgaven, om verbrand of op andere wijze gedood te worden.

Tot deze geleerde martelaren behoort ook Dr. Robert Barnes, die behoort was uit het graafschap Norfolk.

Reeds vroeg sloot hij zich bij de orde der Augustijnmonniken aan. Besield met ijver en lust tot studie bezocht hij meer dan een Hoogeschool, om aan de voeten der aanzienlijkste geleerden wijsheid en kennis op te doen. Te Leuven ontving hij den graad van doctor in de godgeleerdheid. Toen hij te Cambridge, waar hij zijne studies begonnen was, terugkwam, (wat in 1523 geschiedde), werd hij benoemd tot prior van zijn klooster. Daar hij bekend was met 't Evangelie Gods, ja er zich toe getrokken gevoelde, beproefde hij aan de Universiteit van zijne woonplaats, waar hij ook te leeren had, het Evangelie aan zijne hoorders te brengen. Hij ging echter niet rechtstreeks op zijn doel af. Eerst behandelde hij oude Romeinsche schrijvers als Cicero en Terentius, daarna opende hij evenwel

de brieven van Paulus. Wel verstand hij toen nog niet de goddelijke diepte van deze geschriften, en begreep hij toen in het geheel niets van de leer der rechtvaardigmaking, maar toch verlangde hij het onderwijs der Schrift in de plaats van de dorre geleerdheid der Midden-eeuwen te stellen. Hierdoor was hij in staat der dwaling gevelede slagen toe te brengen, al bleef hij in de hem eenvoudige waarheid een vreemdeling. Om, zoo mogelijk, dezen misstand in zijn zieleleven te openbaren besloot Bilney, een bealst Christen en voorstander der Reformatie, naar hem toe te gaan. Gesteund door de geboden zijn vrienden, zich sterkende in eigen sneekelingen tot den Heere, trad Bilney bij Barnes binnen. Toen zijn die vele aansprekingen begonnen, welke in Gods hand het middel voor Barnes' bekeering zijn geworden. Desiettemin behield de prior nog lange jaren iets wankelends in zijn karakter, zijn oog was niet eenvoudig en zijn hart werd dikwijls beroerd en her- en derwaarts geslingerd door tegenstrijdige denkbeelden. Wij hebben reeds gezien, hoe hij lang de leer der wezensverandering in het Avondmaal handhaafde. Straks zullen we zien, hoe diep hij viel. Doch op 't oogenblik waarvan wij spreken, was hij vol vuur en meende in staat te zijn, met zijn God gebed Engeland het hoofd te kunnen bieden. Naast en met hem arbeidden mannen als Latimer, Stafford e. a. In het jaar 1525 besloten deze mannen, den Zondag vóór kerstmis, van verschillende kansen een aanval te doen op Rome dwalingen. Helaas, Dr. Barnes liet zich verleiden tot een aanval tegen den toen oppermachtigen kardinaal en kanselier Wolsey en diens rijk leven, dat hij in strijd achtte met Gods Woord. Hierdoor haalde hij zich tal van vijanden op den hals, terwijl zijne vrienden hem niet konden steunen. Daarop bouwde en zijn zwak karakter kennende wisten de geestelijken Barnes zooveel vrees aan te jagen, dat hij bijna tot verloochening der waarheid gekomen zou zijn

hadde het Gode niet behaagd zijne vrienden tot hem te leiden, die hem waarschuwden, zeggende: „Wacht u wel, dat gij u zoo zwak niet aanstelt door naar de geestelijken te luisteren.“

Hoe anders werd het echter in 1527! De reuk van ketterij, die van Cambridge was uitgegaan, had Wolsey geprikkeld. Hij zond er in het begin van Februari des genoemden jaars zijne handlangers heen, om beslag te leggen op alle ketterische boeken, die er gevonden werden, en hunne bezitters te arresteren. Dinsdag den zesden Februari begaven zich Capon, een van Wolsey's kapelaans, en Gebron, een deurwaarder, naar het huis der Convocatie, waar zij verscheidene doctoren met elkaar in gesprek vonden. Hunne komst veroorzaakte eenige oogerustheid onder de aanwezigen. Een klaps trad nu Gebron toe op Barnes en arresteerde hem. Met hem zonden nog derig verdachten gevangen genomen werden. Toen werden de kamers onderzocht, of er ook ketterische boeken gevonden werden. De speurhonden zagen zich teleurgesteld. Het was gelukt de verdachte boeken uit de kamers te verwijderen, eer de inquisiteurs er in kwamen. Dezen moesten dus tevreden zijn met de gevangenschap van Barnes.

Hij werd naar Londen gebracht en moest den 28sten Februari voor den kardinaal verschijnen. Wat een toestand voor den zwakken Barnes, die geheel terneergeslagen was!

Toch had hij oogenblikken van moed. Met Gods genadige hulp hoopte hij, zijde hij, zijne geveleens uit de Schrift te handhaven. Wolsey, nog verbitterd over wat door Barnes indertijd van den kansel omtrent hem gezegd was, spotte met den ongelukkige.

„Kunt gij“, zoo vroeg de kanselier, „stien of ook maar zes doctoren der godgeleerdheid vinden, die bereid zijn te zweren, dat gij vrij zijt van ketterij?“ Hierop bood Barnes twintig eerlijke leden aan, even geleerd als hij-

zelf of geleerder nog. „Neen“, hernam de kardinaal, „ik moet doctoren der godgeleerdheid hebben, en mannen zoo oud als gij.“ De prior achtte dit onmogelijk. Toen vervolgde Wolsey: „In dat geval moet gij verbrand worden.“

Des anderen dags stond Barnes voor het kapittel. Zijn rechters legden hem een groot stuk voor en vroegen: „Be-loof dat gij dit papier openlijk zult voorlezen, zonder er een woord van af te laten of hij te voegen.“ Na lezing antwoordde Barnes: „Ik zou liever willen sterven!“ „Wilt gij afzweren of levend verbrand worden?“ donderden hem de rechters toe. Barnes besloef. Doch opeens greep hij moed. „Ik wil liever verbrand worden dan afzweren“, riep hij. Met dat woord was zijn moed ook uitgeput. Onder den invloed van Gardener en Fox begon hij weer te wankelen en eindelijk teekende hij de noodlottige afzwering. Den Zondag hierop moest de ongelukkige in de St. Pauluskerk boete doen. Hij deed het, waarna hij in de gevangenis teruggevoerd werd. Barnes kon nu niet weenen, zijne kracht was door zijn val gebroken. In Augustus daaraanvolgende werd hij in het Augustijnklooster opgesloten. Drie jaren lang bleef hij daar. In 1530 wist hij te ontvluchten en begaf hij zich naar het vaste land en wel naar Wittenberg. Toen hij echter vernam dat Hendrik VIII met den paus had gebroken, keerde hij naar zijn land terug en werd in 1535 hofkapelaan en onderhandelaar bij het huwelijk des konings met Anna van Kleef. Enkele jaren later echter verlangde de vorst van zijne gemalin te scheiden en begon met hen te verdooven, die bij dat huwelijk waren behulpzaam geweest. Een dezer nu was Barnes, die toen van ketterij werd beschuldigd en om zijne belijdenis van den Heere Jezus op den brandstapel stierf. Dit geschiedde in 1540.

DE GAAY FORTMAN.